

GRADSKA BIBLIOTEKA
BIBLIOTEKA
SIBENIK
ODSJEK

Poštarina plaćena u gotovini

Br. 32.

Šibenik, 13. travnja 1922.

God. II.

RASKOVANI

IZLAZI SVAKI ČETVRTAK, 11 JUTRA.

PREDPLATA: TROMJESEČNO DINARA 13, GODIŠNJE DINARA 52. OGLASI PO CIENIKU.

UREDNIŠTVO I UPRAVA KUĆA Br. 543 - VODICE.

RUKOPISI SE NEVRAĆAJU.

POJEDINI BROJ DINAR

VLASNIK, DIREKTOR ODGOVORNI UREDNIK: PAVAO ROCA

TISAK: PUČKA TISKARA - ŠIBENIK.

USKRS.

Proletno doba, veselo doba, vrijeme, kada priroda odbacuje zimski pokrov te se kao mlada nevjesta oblači u zelenilo i kiti čarobnim šarenim cvijeća. Sumorni i tmurni zimski dani prestaju, a zamjenju ih ugodni, veseli suncem nasmijani.

Uskrs i preporod duše i srca. Svaki živi stvor, stvoren na slihu i priliku božju, ako ima i malo moralne podloge, čuti bistriju svoju nutrinu, osjeća se pomladjenim i stvara si zamamne slike budućnosti.

U crkvi katoličkoj Uskrs ima posebno značenje. Nije to samo svetkovina uskrsnuća Kristova tijela iz groba, to je slavje pobjede svjetla nad tminom, dobra nad zlim. I crkva je odabrala upravo vrijeme, kada se hudi prirodna na nov život, da se slavi i svetkuje ta vebna pobjeda. Veliko značenje leži u tom. Od Božića — porođenja preporoditelja izopačenog svijeta — do Uskrsa traje gruba tamna i hladna zima. Borba sa zlim traje uporno, dok ne klone pred pobjedonosnim nastupom istine, dobrote i ljepote. Zasja sunce na nebu i obnovi se zemlja; zasja krepost i vrlina u srcima ljudskim i obnovi se ljudski rod.

Crkva je katolička — i to joj se mora priznati sa strane najljućih protivnika — ovakovim svetkovinama, kojima je pridala i duboko simbolično značenje, veoma mnogo postigla bilo to u crkvenom i moralnom, bilo to u svjetovnom pogledu. Zadajmo u mase svijeta u ovakovo svečane dane, promotrimo lica vjernika i počujmo njihove razgovore, pak ćemo se uvjeriti o zanosu i čistoci misli, o uvjerenju o neslomivosti velike ideje, koja prožima njihovo biće. Uvjereni su o boljim budućim danima; ta znadu i vide moć i napredak svoga vjerovanja pak se pravom mogu nadati i ljepšim uspjesima.

Povucimo sada paralelu između Uskrsnuća, koga slavi katolička crkva kao takova i Uskrsnuća koga slavi naš narod. Dijametralne li opreke, grdnog li jaza. Poslije stoljetnog robovanja svim mogućim silnicima i svim opakim i razvratnim sistemima, gigantskom borbom i nadčovječnim patnjama uz otkup od milijuna mrtvih ponajboljih sinova, narod se ponosito uspravi, skrši lance, pribavi si slobodu i radi na boljoj budućnosti. Preporoditelji su posijali dobro sjeme i nikao je prekrasan plod. Oduševljen narod ga prima objeručke i njeguje još u nadi na bolja vremena i povjerava svojim izbranicim na čuvanje i korisnu upotrebu.

Protivno od onoga postupka, kojim se služila i još danas služi crkva i njezini prvaci, da naime zasade uzvišene nauke raširi što više, te po mogućnosti čitav ljudski rod učini dionicima plodova te nauke — naši prvaci i vodje u opasnoj namjeri zaklanjaju sunce slobode, a plodove stoljetne borbe uništije na način, da im jedva i trag ostade. I to sve u početku u prvim godinama oslobođenja.

Odakle da taj nesretni narod bude imao utjehe od ovog Uskrsnuća i nade u bolju budućnost, kada mu u ovo kratko vrijeme pokaza jasno, da nije radio i umirao za sveopći boljitak i napredak, već za dobro opakih pojedinaca, koji, pod obrazinom Mojsije i proroka grabežljivom rukom i pohlepim srcem prisvojiše sve sebi; koje čudo, da fali zanosna i vjere te volje za rad za buduća vremena. Napravimo bilancu i vidjeti ćemo grdni rezultat na političkom, kulturnom, ekonomskom polju, u opće u svemu.

Odakle da se narod ponada i sjeni blagostanja u ovoj Bogom i prirodom tako obilno obdarenoj zemlji, kada i ono malo blagostanja, što nam ostavi iz puke samilosti tuđi silnik, uništi domaća ruka. Novca nema, narodna vlada prva je otvorila

škulju na žepu narodnom famoznom zamjenom novčanica; ono, što je dala, otišlo je preko brda i rijeka onamo, gdje se ne pita, tko daje već se po čefu svemožnih i bez računa dijeli favoritima. Kruha nema! Jugoslavija u srednjoj Evropi žitaricama najplodnija zemlja — ne može da prehrani svoje pučanstvo! Valja uvažati kukuruz i skupo ga plaćati, jer naši finansijeri uništije našu valutu. Častohlepni i za bogatskom gramzivi demagozi bacili među narod riječ: »narode zemlja je tvoja«. A bacili narod u razdor i nerad — bacili narodu prah u oči, da oni uzmognu u nutnome loviti. Opustiše polja i livade, narod gladuje, a prvaci narodni ne vide propast, u koju se kotrlja ova država, sve im to nije ništa; osobne momente, interes, stranku, postaviše nad dobro naroda.

U državi samoj kaos. Šta vrijedi zakon, šta pravda? Potezom pera uništava se jedno i drugo po volji pojedinca nametnika, koji nema smisla ni poznavanja narodnih potreba, a stvara se novi zakon prama interesima pojedinih kasta. Jer ne budimo naivni, rat i revolucija ne izjednačiše društvene slojeve i kaste, već za pravo potenciaše i onako strašnu protimbu između njih. Ovakove bezglavosti i zbrke u zakonodavstvu, gdje se u par dana o istoj stvari po više protuslovnih zakona izdade, cijenimo da ima malo gdje primjera u historiji. O vanjskoj politici i sigurnosti naše države prama vani ne treba ni govoriti. Neprijatelj nam drži još čitave teritorije i siše narodnu srčiku, pašuje po tursku, a u onim našim krajevima, koji su njega zapali, kolje sinove naše, kao nekad Izraelci janjad vazmenu — Holokasto slobode, mira i Uskrsnuća.

A kulturni bilans? Osnivaju se universiteti i razne visoke škole, koje koštaju milijune, a za narod koji je za 80 po sto nepismen, nema pučkih škola. Država se brine za »zabavu narodu« svome pak podiže kazališta i na subvencije siplje milijune, a bolnice i ostale humanitarne institucije, prvi to i najpriječitiji znakovi civilizacije kod svih naroda, zatvaraju se, jer nema novca i valja štediti. Štednja na najprećim narodnim potrebama! Pa da ne napredujemo poslije našeg narodnog Uskrsnuća!

Sva politika i u prividnosti sav rad za narod nije nego izigravanje naroda, ekonomsko i duševno zarobljavanje vlastitog naroda. Svaki istaknutiji čovjek, svaka politička partija drži čvrsto u ruci trijumfe, da ih zaigra u odlučnom momentu i sebi osigura lavlja brda, riše blistavu budućnost, a narod . . . umire od gladi. Je li to slava i sjaj Uskrsnuća, jesu li to plodovi nadčovječne borbe za slobodu? Nisu! Bili su, pak ih krijumom onih, koji se izdavaju za čuvar narodnih amaneta, nestade.

Et resurrexit! Gospod je uskrsnuo! Priroda se obukla u svečano ruho, sunce se milo smješi, sve buji i kipi novim mladim životom. Slavi crkva Uskrsnuće Gospodinovo u srcima svojih vjernika, u zanosu za istinom i uzvišenošću. Kada ćeš ti, mukotrni narode, da proslaviš svoje Uskrsnuće?

Slaviš ga i sada, ali iz običaja kao Izraelci u babilonskom suzajstvu. Pravi Uskrs, uskrsnuće tvoje misli i tvojih nastojanja, ima još da nadodje. A to će biti onda, kada plodovima tvoga rada budu upravljali poglavice i vodje, koji će poput evangjeoskog pastira svijesno moći da kažu: »Ja sam pastir dobri, ja ljubim ovce svoje.«

FELJTON

KNJIŽEVNIK SIMO MATAVULI I MI

(Uz literarnu komparaciju Matavulj i Tommaso) (Svršetak)

Tada u njemu nastaje „kao neki prelomi“, jer je za to nastupio izvjesni fiziološki momenat. I on o nekim stvarima počima da i „malko“ drukčije misli, da misli — tako da se izrazim: „opipljivije“.

To je diktat zakona prirode. Drukčije ni ne može da bude u ovoj knjizi, koja je pisana po katekizmu prirodne istine; drukčije ona ne bi bila ono, što jeste, t. j. knjiga života.

I on tada prilazi svojoj Jelici s novim srecem i novim željama. Njegove neodredjene čežnje primaju odredjeniji oblik i karakter.

I biva, da on još kao mladi djak preživljava svoju prvu ljubav; već se opio napitkom vrela krvne ljubavi.

Nas to ne začudjava: odrastao kao gora, mišice mu nabrekle u napon prve muške snage, a krv uzavrela kao u zdravom momačkom srecu; viđevši, suviše, u svojoj okolini dosta poticajnih primjera, on, dijete prirode, već na muci sa svojom snagom, i ne pomišlja, da se svlada.

Nego, sreća, da je njega, takvoга, udes udesio na selu, jer da ga je zatekao u gradu, njegova bi mladost bila proplakala s ljubavi i milosti gradskih hetera.

Istina, kod njega nema sklonosti isposničkom trpljenju, jer je i odviše zdravih nerava; ni smisla za licemjerno pretvaranje, jer je i odviše iskren; šta više, on je i ljubavnik uprkos t. zv. zavjetu čistoće, pa i pored svega toga, on je čak i u ovome grijehu najmanji grešnik među fratrima.

Odlukuje se jošte i svježeću o dužnosti, koja je kod njega razvijena po srecu i razumu.

Dok mu je stric zdrav, on ga dvori i pazi kao rođenog svog oca, a kad oboli, njeguje ga kao kakav zavjetovani holničar, kao pravi samaritanac po srecu i strpljivosti svojoj.

Ko bi drugi do kraja izdržao uz strica fra Načvara, koji je kadikad znao i da „trisine“?

A Bakonja, ma da je osjelljiv, prašta mu, jer nije osvelljiv.

Takav je Bakonja do postriga i prve svoje mise, takav preuzima prvu svoju župničku dužnost, a takav je zaejelo i do smrti svoje.

Nigdje se ne gradi svecem, a sam o selu u čistoj našoj ikavštini veli:

„Svi kažu, da sam dobar čovik, a neki kažu, da sam rdjav fratral! Može biti i jedno i drugo! Kad sam se rodija, ja nisam izbira, šta ću biti, a sadak sam, kakva me dadoše bog (t. j. priroda) i ljudi!“

Ovdje roman svršava; ovdje ću i ja da svršim, uz poruku, da na svijet i život gledamo kroz Bakonjinu vedru dušu, te uz preporuku, da se ne iznevjerimo dužnosti oduženja njegovom autoru, Simi Matavulju. — M. —

Bez Srbije i Bugarske nema Jugoslavije.

„Zajednica“, glasilo Hrvata, Srba i Slovenaca — Rosorio, br. 633. u svom uvodniku poučava nas iz Južne Amerike u patriotizmu: „Dok Srbin hoće da bude i ostane Srbinom, u narodnom i državnom smislu, a isto tako i Bugarin, izgleda — govoreć u pravno-narodnom smislu — nepolitički i dosta poznato za Hrvate i Slovence, da oni sami oslovljavaju se Jugoslavenima, da oni sami nieču svoje historičko narodno ime i pleme, da oni sami odriču se u dvadesetom veku, kad — svi drugi mali i veliki, novi i stari narodi pozivlju se na svoju starinu, na svoju prošlost, na svoje zaprašene pergamente — svog slavnog državnog prava i zlatne historije; da oni sami, sad i u današnjoj slobodnoj i ujedinjenoj domovini, budu svakoj političkoj novotariji povrslo i poklopac, kao što su bili pod propalim režimom austro-ugarskim.

Ako ikada, danas Hrvat i Slovenac treba da se drži starine kao jedinog svog narodnog sidra, i da u narodnom ponosu nasljeđuju, ugledaju se u brata Srbina, koji od svog sve-

tog narodnog imena ni na desno ni na lijevo, a tako budi rečeno i o Bugarima. Hrvati mogu se ponositi svojom prošlošću, na bilo kojem polju, osobitu polju junaštva, kao što i brat Srbin. Hrvate je oslovila svjetska povjesticna: „Ante murale christianitatis“. Hrvatsko državno pravo žive preko hiljadu godina. A to sve Hrvatima dovikuje: Hrvat se ima Hrvatima zvati, kao i Srbin Srbinom.

Ovo istakosmo u najsvetijoj namjeri na adresu one politike i onih političara, koji misle i koji hoće da bez Srba i Bugara stvaraju i zagovaraju neku malu Jugoslaviju i u tu Jugoslaviju strpavaju samo Hrvate i Slovence, kao da je hrvatsko ime i hrvatsko državno pravo mačiji kašalj nekih stranaka i političara.

Bez Srbije i Bugarske nema ni male ni velike Jugoslavije, ovo treba držati pred očima. Dok Srbi hoće da budu samo Srbi, a Bugari samo Bugari, narodni ponos nalaže i Hrvatima i Slovincima, da i oni budu samo Hrvati i Slovinci.

Tako i ne drugčije mora da bude. Svakomu svoje. Ili svi Jugoslaveni ili svaki pod svojim plemenskim historičkim imenom unapred kao i dosle!“

Jadranska željeznica.

O željeznici, koja bi imala spajati Beograd sa morom i pet se ovih dana učestalo da piše i pretresa. Dosta ih je, koji u ovom pitanju pogadjaju pravi put, a više je njih, koji pretežu ovu važnu stvar sa gledišta svog mjesnog zvonika. A to ne smije da bude.

Ovakvo važno pitanje mora da bude pretresano prije svega sa ova dva gledišta: najprije sa gledišta interesa općih, državnih a onda sa gledišta troška i naših finansijskih snaga, pri čem obojomi ima biti osnovna misao vodilja: ekonomska važnost, njeno iscrpljenje i unapredjenje krajeva kuda će da prolazi željeznica, te strateški zahtjevi.

Ne bude li se gledalo na ovo važno pitanje sa ovih gledišta, onda se mora upasti prije ili poslije u pogreške, do kojih dovodi ili nerazumijevanje, ili egoistični tjesnogrudni kampanilizam.

Svak, pametan, u pr. mora da se čudi zašto grad Split uzima ovakav stav prema izgradnji željeznice Beograd—Boka, kad je svakome jasno kao dan, da ta pruga, koliko je ona teška, toliko je i važna iz općih narodnih interesa a najskoli onih strateških. Ko se dobro zamisli u tu prugu, taj ne može da ne osjeti, koliko bi snagu našoj državi ta pruga dala. Snagu i odušak. Zašto bi se od ostvarenja te pruge imala da boji srednja i sjeverna Dalmacija? Mi to mjesno u stanju da shvatimo. I mislimo, da u tome Split u velike griješi. Kampanilizam tu treba baciti na stranu.

Idući dalje, mislimo, da je taj osjećaj kampanilizma i strah utakmice Boke kotorske doveo neke krugove splitske do druge nepraktične ideje. Iz straha pred Bokom, oni traže spajanje Splita sa zaledjem izgradnjom pruge Split—Mostar, i nemisleći pri tom na nepodnošnost toga i bili to bilo dopustivo obzirom na interese onih krajeva od Metkovića dalje na jug. To su pogriješni kriteriji, koji vide samo sebe a ne općenosti. I to je jedna nastranon kampanilistička.

Kotor mora biti spojen sa zaledjem, jer Kotor je na svijetu jedan. Dubrovnik je spojen, Metković također a tako treba spojiti sa zaledjem i Split i Šibenik, jer je to ne sanio pravedno, nego i korisno pa i nužno iz strateških razloga, jer i Šibenik je na svijetu samo jedan.

I kud prirodnijega, logičnijega spoja Šibenik i Splita sa zaledjem (bilo sa Zagrebom, ili sa Suboticom, bilo sa Beogradom ili Sarajevom) nego onog preko Knina u dva pravca. I tu dolaze u ostvarenje i obziri strateški i ekonomski i oni opće državni, a da se pri tome što manje potroši a što više koristi učini.

Zamislimo izgradnju pruge, koja bi vodila od Beograda do Loznice (Koviljače), odatle do Tuzle na Doboj do Pribinica. (Taj je dio već izgradjen uskotračno osim jedno 40 km. Tuzla—Loznica) Idući dalje, može se od Pribinica graditi ili pravcom na Jajce, a od Jajca na Knin (dolinom Plive, na Glamoč,

Nuglašica, Arežim brijeg, Strmica—Knin, prolasku preko Pašića polja, blizu Grahova polja uz Livanjsko polje, preko Glamočkog polja, dajući im novi život).

Ili, idući dalje, može se od Pribinica graditi na Banjaluku, odakle vodi već normalna pruga do Novog i Krupe, a odatle da se gradi Unskom dolinom opet na Knin, kao na glavno raskršće pruga za sjevernu Dalmaciju.

Takovom logičnom prugom bio bi spojen sa zaledjem, sa državom i svom Evropom ne samo Šibenik, ne samo Split već i Šibenik i Split a sutra i Zadar, kad jednom Bog ili ma ko odnese naše susjede preko mora.

Uz relativno mali trošak bila bi zadovoljena sva zemlja; sva naša primorska mjesta mogla bi da se razvijaju onoliko, koliko budu pokazala inicijativu i sposobnosti svojih žitelja. A k tomu bi ta željeznica prolazila kroz najbogatije krajeve i najnapučenije okruge, kao što su Tuzlanski, Banjalučki, Bihački i Travnički sa preko 1,300.000 žitelja, a i samo Sarajevo sa svojim okrugom crpilo bi iz toga neslućene koristi i života, osobito kad bude spojeno preko Vardišta i Užica sa srednjom Srbijom.

Gradimo i radimo! Nu gradimo i radimo pametno, oteresavi se sićušnog kampanilizma; a, imajući pred očima interese opće narodne, državne, ne teretimo drž. budžeta za ono što je suvišno za sada, neg za ono što sad najnužnije i bez čega se ne može biti. Kad bude biljak dulji lako ćemo pružiti nege.

Nevjerojatni ispad.

Poznato je nadaleko gostoprinstvo Dalmacije. Tom odlikom slovio je Hrvat iz Dalmacije kao otmeni kavalir i svalko, bez obzira na narodnost i politiku, dolazeći k nama na žalo, da se pod blagim podnebljem azurne Adrije odmori i osnaži, nailazio je na najsrdačniji prijem.

Dandanas, u doba, kada su ljudi počeli hodati na glavi, događaju se kod nas nečuveni ispadi, koji upravo diskredituju dobar glas Dalmacije. Čitamo u splitskom „Novo Doda“, da je nacionalna omladina u Splitu priredila zagrebačkom načelniku g. Heinzelu — prigodom njegovog prolaska u društvu s gospodom preko Splita za Dubrovnik — mažu deruču, kličući: „Doli frankovački Zagreb!“

Nama se čini, da je ovo vrhunac neobziranosti i upravo zučljive zavisti prema uvaženom predstavniku i poznatom spretnom i marnom radniku na polju komunalne politike našeg bijelog Zagreba. Ne možemo, a da ne osudimo ovakovu grdnu povredu gostoprinstva, koju nam lije Zagrebčani ne će lako zaboraviti. Ako li nacionalna omladina ili ma tko drugi želi da dađe oduška svojim političkim čuvstvima, onda držimo, da to može učiniti na mjestu i u prigodi, gdje se to dolikuje i nitko joj s njezinog stanovništva ne bi prigovorio, nu, u času, kad predstavnik

glavnog grada Zagreba dolazi sa gospodom, bilo u službeno putovanje, bilo odmora radi, više je nego bezobzirno iskaljavati na taj način svoj bijes. Mi se pitamo: kuda ćemo ovako?

Pitanje kupališta.

Odavno se osjećala potreba, kako da se u ovom gradu, koji obiluje sa tolikim krasnim predjelima na moru, podigne jedno uredno i pristojno kupalište u blizini, gdje bi uz silne ljetne sparine svaki građanin i stranac našao zgodu, da se razonodi i odmori.

G. Grubišić rođeni Šibenčanac, potakao je tu namisao, da se po njegovom starom planu sagradi inicijativom građana jedno takovo kupalište na ostrvu „Adriji“, koja se nalazi pri ulazu šibenske luke, koje je udaljeno 10 do 15 časova parobrodicom od grada. Tu se uistinu, nalazi jedna divna divna pokrita pijeskom, a dobar dio obližnjeg zemljišta zasadjem je sa borovinom šumom, odakle se uživa divan pogled na sve naše otočje. I sam teren bio bi veoma zgodan, jer se nalazi na ravnici, prikladna za podizanje hotela i villa.

U tu svrhu bio je sazvaio na sastanak više vidljivih građana, za izmjenu misli, kako da se ostvari ova njegova namisao, ali, kako kod nas ne vodi linde drugo, već strančarska zaslepljenost i bojazan, da bilo u kojoj prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta, kad se Dalmacija sprema za reklamu svojih kupališta, da privuču strance, ostati pri starom i tjerati strance iz vrste sredine, a tim ćemo pokazati, koliko prigodi ne bi izbilno na površinu ime onih, koji su im nepoćudni, tako su se u početku raspravljajući, zapazile neke zakulisne manovre, kako da unište taj plan. Nitko nije iznio nešto stalnog, konkretnog, kako da se čim prije dođe do novca i građe, jer vrijeme odmiče, te ćemo po svoj prilici i ovog ljeta,

Ovo su bile samo zakulisne fraze i savr-
na taktika naših otaca t. zv. „Svete Obitelji“
mi mjesto škola i započeto „Uboškog Domá“
ijemo, da je općinska štedionica sa nekim
otekcijama nabavila 10 vagona kukuruza za
adno pučanstvo uz niske cijene, ali da ga
ora prodavati 140 dinara kvartu, jer da je
ć. štedionica u vrlo slabim vodama i da ju
ilja spasiti pošto potu!

Gospodo oko spasavanja tóg masnog ko-
ta nekolicine . . . ispod glasa (jer glasno ne
nijemo) dovikujemo: da smo tog spasavanja
vašeg tutorstva siti i presiti i da smo odlu-
ili pa makar nas i glave stajalo, da posta-
mo jednom punoljetni, te da od dosadašnjih
uših namećanih tutora ovim putem zatražimo
olog slijedećih računa:

1. Što je sa kukuruzovom aferom objelo-
njenom u br. 42. „Narodnog Lista“, 86.
Novog Doba“ i susljednih godine 1918. izne-
no po gosp. N. Adžiji, koju je bilo preuzelo
i pročišćenje kr. državno odvjetništvo?

2. Da nam izjavi gosp. Kulušić, šta je
to prisjednik talijanske uprave u štedionici

primio od „Narodnog Vijeća“, a šta je predao
opet kao prisjednik i općinski upravitelj nakon
odlaska talijana novoj koalicionoj upravi nove
štedionice?

4. Tko je sačinjavao „Narodno Vijeće“,
te kamo su išezli milijuni pretička opć. šte-
dionice, aprovizacije, Uboškog Doma, vojnič-
kog rezervnog magazina itd.?

4. Kako slični ljudi usudjuju se i nadalje
narodu namećat se njihovim tutorstvom, patri-
otizmom i poštenjem?!

Račune čiste vanka i onda vam prosto
budi dalnja habsburgovština!*) - ić -

*) Koliko smo doznali: kukuruzov pretičak
100.000 stohiljada kruna bio je stavljen na
raspoloženje „Narodnog Vijeća“ i kao neupo-
trebljen nalazi se još položen kad općinske šte-
dionice u Drnišu. Čitava ova stvar bila razja-
šnjenja u splitskom „Novo Doba“ i pregledana
po Namjestništvenoj komisiji. Stvar je proči-
šćena, jedino što se vodi istraga proti veletršca
Jose Nakića kod kot. Suda u Drnišu. Naš Na-
kiću: ili u radikale ili u demokrate da spasiš
čast praznih vreća i mlinskih kajša. — Ur.

Trgovački glasnik.

odno aktualno pitanje.

Kod privrednih krugova sjeverne Dalmacije, koji
živim interesom prate razvoj događaja Trg. obrt.
komore, izbio je opet važno pitanje, nakon toga, što
i ponovno raspisani izbori delegata. Poznato je
naime, da je trg. obrt. komora gubitkom Zadra izgu-
bila i svoje sjedište i da je privremeno dodijeljena
plitu, usprkos toga, što se je proti tome pisalo
trgovačkih, ekonomskih i socijalnih obzira radi.

Ne čemo danas nabrajati, koliko se time na-
nosi štete trgovačkim krugovima, jer o tome se je
već u novinama raspravljalo. Naši trgovci očutili su
obranu, a i još će očutjeti, što znači obračati se
ismeno u Split i koliko se utroši i novca i vre-
mena, uz još ovakove mizerne saobraćajne prilike,
glaziti u Split, da se pospiješi kakovo riješenje. To
je ponajvećma upamtiti naši trg. krugovi iz Obrovca,
aga i Benkovca, kad se budu borili sa zakašnji-
njem riješenja.

Svojedobno su zbog toga zainteresovani krugovi
ev. Dalmacije, kao i općine tih krajeva bili upravlili
a ministarstvo trgovine obrazloženu predstavku,
molbom, da trg. obrt. komora, koja je bila u
adru, prenese svoje sjelo u Šibenik. Nu, do danas
tome ministarstvo trgovine ni miukaet, a kako se
od nas riješavaju molbe sa „najvećom žurnošću“,
zainteresovani će počekati još koje vrijeme na
dgovor.

Međutim, kako čujemo, privredni će krugovi
ev. Dalmacije istupiti u tom pogledu solidarno, a
ožiše se već u tome, da nitko od imenovanih
delegata ne odputuje u Split, doklegod se ne udol-
jli njihovoj opravdanoj molbi.

Čudna su izvinjavanja nekih nadležnih faktora,
a se radi troškova mora da koncentriše svu u jednu
komoru, t. j. u Split, jer ie posve jasno, da država,
prenosom sjela zadarske trg. obrt. komore u Šibenik,
e bi snosila nikakav teret, već bi se to odnosilo na
unimane krugove, koji bi uz pokrajinske namete
nosili i one trgovačke. U tom pogledu vrijedilo bi
za Šibenik, kao što vrijedi za Split i Dubrovnik.

Šibenski trgovci i obrtnici sa potpunim pravom
aže onu, što im po prirodnom položaju i u općem
tomu interesu pripada i mi smo nadasve uvjereni,
a ne će nasjesti splitskim manevram, već da će i
nadalje ostati solidarni u tom pitanju, budući da je
eophodno nužno, da se u Šibeniku postavi jedna
g. obrt. komora za sjevernu Dalmaciju.

Bude li ministarstvo trgovine i nadalje oklijevalo,
i povoljno riješi pravdne zahtjeve naših privrednih
ugova, dati će time još jedan dokaz svog disinte-
simenta za ekonomske interese ovih krajeva. Bože
aj, da se u tom prevarimo!

odna neophodna potreba.

Postoji naredenje Min. Financija od 20.
l. t. g. br. 1957. o uvozu robe iz inostran-
va i o prometu sa valutama i devizama.

Tim naredenjem mora se za svu robu, kojoj
je dozvoljen uvoz iz inostranstva, prije uvoza
zatražiti predračun od prodavaoca, koji ima
biti vidimiran od trg.-obrt. komore i na-
šeg konsulata, a zatim sa jednom molbom
isti predračun prosljediti Odboru Narodne
Banke SHS za promet sa valutama i devizama
u Split i to na odobrenje i dozvolu te pla-
ćanja odnosno robe.

Kolike li komplikacije! Mjesto da se tr-
govcima omoguću što brzi način poslovanja,
ovime se trgovački poslovi samo oteščavaju.
Za sjevernu Dalmaciju, t. j. za ovamošnje
trgovce ovo je naredenje upravo propast. Ko-
liko smo, naime, imali prilike čuti, osim pi-
smenih podnesaka sa strane trgovaca Narodnoj
Banci u Split, koji im se dabogme riješavaju
kasno, moraju i sami u Split letjeti, — više
puta bez ikakovog uspjeha.

Ako li Min. Financija želi, da ovim na-
redenjem poboljša našu valutu, onda mora sa
svom energijom poraditi oko toga, da Odbor
Narodne Banke konstatno radi, a ne da se
moraju riješenja čekati.

Bilo bi, međutim, u interesu sjeverne
Dalmacije nadasve nužno, da Min. Financija
osnuje u Šibeniku jedan takav odbor, čim bi
se bezuvjetno unapredilo kulantno vršenje
trg. posala, što bi bilo na uhar naroda, a i
na čast države.

Prispjeli su

noževi za navrtanje loza

Kunde.

Gumenih vrpca za navrtanje loza

dobiva se u drogeriji:

VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK

Prodaje se ili iznamljuje kuća nova na
tri kata odmah za useliti
na dobrom položaju. U prizemlju je dućan ma-
gaza i restauracija sa koncesijama, podesno za
svaku vrst trgovine. Pogled na more. Potanje
obavijesti kod agencije „Uspjeh“.

Povećane pošt takse za inozemstvo sa 1
maja: pisma do 20 grama, dinara 2; pisma svakih
20 grama u više, dinar 1. Proste dopisnice, dinar.

Viesti.

Lične viesti. Danas prošao za rodno mjesto
inženjer g. Miše Sladoljev.

Hrvatsko pjevanje u bazilici sv. Jakova uve-
deno odlukom našeg gradjanina biskupa Mileta. Bilo
je i vreme

Čeh u kajganu. U Splitu izišao iz parobroda
jedan Čeh. Uzeo ga za g. Heinzela, pa po njemu
jajima Okrvavilo mu i vilicu. Dva viša redara među-
sobom se razgovaraju: „Hostia, non se lui, parla in
Boemo“. A Čeh će ti; „Co sam u Italiju; hvala na
ovako kulturnom gostoprimstvu“. Ovom prigodom bio
tvorno napadnut i dr. Sokol.

Dnevne zastupnicima povisila Skupština od
120 na 180 Din Zemljoradnici po raznim klubovima
igrali na skrivalice: da se povišak jednoglasno pri-
hvati, a pri glasovanju vodstvo bilo protivno!!

CIVILNA LISTA KRALJEVA. Skupština
je sa 1:2 protiv 41 glas prihvatila vladin
predlog i odmjerila godišnju plaću kralju 18
milijuna dinara i 6 milijuna francuski franaka.
Ova plaća ne može se povećati bez odobrenja
Skupštine, a niti smanjiti bez privole kralja.

Premetačinu dućana i skladišta obavlja općin-
sko redarstvo u traženju . . . bakalara

Ostavlja službu šef drž. policije u Splitu savj.
Bojanić. Privremeno ide na dopust, pa se više ne
vraća. Pitanje: dali svojom inicijativom ili mu bilo
namignuto?

Crni glasi stižu nam sa ravnih Kotara. Progon
Hrvata na čitavoj liniji. Ovih dana nekoliko ih za-
tvoreno kao i čestitog Grgu Petkovića sa Budaka—
Stankovci, i bivaju osudjeni svaki na 15 dana za-
tvora. Ako je istina, pitamo gdje smo?

ZAPRIJEČEN IZVOZ. JNNO u Splitu pr.
subote zapriječila izvoz 4 vagona brašna nule-
rica i 12000 jaja za Zadar. Na Solinu puku-
šali zapriječiti izvoz goveda. Isto i u Šibeniku.
Jedini put što je JNNO pokušala pametnu
provesti, ali u nezgodni čas — talijansko
ratno brodovlje odgodilo izlaz iz splitske luke.
Izvoznice ispustila vlada, pa zamjera
JNNO.

Naivno i smiješno je opravdanje Gradske
štedionice u Splitu: da brašno nulerica nije za
obskrbu pučanstva. Dakle: za radnika, zemljo-
radnika su posije, mekinje, hrastova kora;
gdje bi za radnika bila jaja i govedina —
sikter rajo!

Ratno talijansko brodovlje ostavilo šibensku
luku pr. subote u 6 jutra. U nepovrat? Pri tolikim
razočaranjem, za utvrditi je.

Austrijski zakoni u kreposti za Vodice. Ob-
stoji „Jugoslavensko lovačko društvo“ u Šibeniku.
Stupilo u isto nekoliko najmirnijih i najvidjenijih
ličnosti. Društvo prosljedilo na Namjestništvo za do-
zvolu nošnje oružja. Povraćeno odbiveno, jer . . . da
Vodice 1897. bile razoružane! Povod razoružanja? Dva
rodjena brata pošla u lov. Za njima se otisnula dva
žandara, i ovi otvorili vatru. Posljedica: pogibe jedan
brat, ali i jedan žandar. Pri porotničkoj raspravi u
Splitu preostali živući brat biva dva puta riešen. Nek
Mujo vjeruje da je pomenuti događaj uzrok sadašnjoj
zabrani nošnje oružja jer uza sve ubojstvo žandara
svojedobno Austrija dielila dozvole. Mi ne čemo u
detalje, akuprem nam poznati, ali zabrana tangira
„Jugoslavensko lovačko društvo“. Šta ono na ovu
zabranu?

Porezni uredi bez novaca. Stanoviti pučki na-
stavnici još ne primiše plaće za veljaču, ožujak, pa
ni za tekući travanj

Neronijada Ispod Benkovca imade mjestance
Polača sa 500—600 stanovnika. Naginju Zajednici.
U ovom ne bi imalo biti nikakova zla. A ipak: sta-
novništvo biva ovršnim putem češće gonjeno; odu-
zimlju im obrtne koncesije i priče — uskratno pu-
tnica — paša i rad na obližnjoj Jankulovici (Vrana)
još okupiranoj po Talijanima. Svaka sila za vremena.

Švercovanje kradjenim konjima. Ivanu i Ja-
kovu Bujas iz Doca sa Srima ukralo svakome po
bedeviju. Našlo ih u Arbanasima. I nekojim pogra-
ničnim stražam ko da nijesu čisti prsti u poslu šver-
covanja.

Obznanila Polag odluke G. marta 1922. br. 2079. Delegacije Ministarstva Financija u Splitu donosi se do znanja zanimanih poreznika da je odmjerenje općeg porea za tečevine za god. 1918. i 1919., koje je usljedilo u predjelima Dalmacije, okupiranim od talijanske vojske na temelju proglasa br. 60. od 28. decembra 1919. Zapovjedništva Dalmacije te Dalmatinskog i Korčulanskog obočja, bilo uništeno.

Na temelju naredbe br. 5359 od 26. novembra 1919. Ministarstva Financija u Beogradu, prespomenuto odmjerenje porea za tečevine za god. 1918. i 1919. bilo je od novostasvljene komisije izvršeno prema prilikama rada i dobitka kroz normativno vrijeme.

Listine odmjerenja porea za tečevine za 1918. i 1919. biti će izložene počam od 15. aprila 1922. za političku općinu Šibenik kod ove poreske kotarske vlasti, za onu Tijesna, Skradina, Vodiča i Zlarina kod odnosnih općinskih upraviteljstva kroz uređovni dobnik na slobodan pregled zanimanih poreznika, a to za vrijeme od 15 dana t. j. od 15. aprila do uključeno 30. aprila 1922.

U smislu čl. 36. privr. zakona o budžetskim dvanastinama, propis porea onih obveznika koji u toku 15 dana po izlasku roka za pregled razreza (odmjerenja) dakem u konkretnom slučaju do uključeno 15. maja 1922. ne predadu pritužbe ili žalbe poreskoj kotarskoj vlasti u Šibeniku za Delegaciju Ministarstva Financija u Splitu, opskrbljene propisnom bilježnicom, postaje pravomoćna, a da se poreskim obveznicima ne uručuju posebni platni nalozii.

Prekoračenje loga roka može se oprostiti samo u slučajevima § 286. zakona 25. X. 1896. L. D. Z. br. 220.

POVIŠENJE CIJENA ELEKTRIČNE ENERGIJE.
Tvrтка Ante Šupuk i Sin javlja ovim putem svim svojim pretplatnicima da je primorana povisiti svoj cijenik od 1. jula 1921. za 50% tako da će od 1. aprila u-apred paušalne cijene za rasvjetu iznašati 3 Dinara za svaku svijeću godišnje dok će za sve ostale sprave kao i za pogon ili za rasvjetljenje na mjerilo cijene iznašati 50% više od onih naznačenih u cijeniku od 1. jula prošle godine.

Ova objava vrijedi mjesto okružnica koje je Tvrтка u ovakovim prilikama običavala slati pojedinim pretplatnicima.

NOVA ODVJETNIČKA PISARNA! Odvjetnik Dr. Henrik Marin otvorio je odvjetničku pisarnu kod kazališta, kuća Bodul I. k.

TRAŽI SE jedan glasovir („piano“) za kupiti. Ponude slati na upravu lista.

Primamo: Na temelju zakona o štampi, izvoilit nvrstila u Vaš cijenjeni list ovaj

Ispravak.

Nije istina, kako je objavljeno u listu „Raskovani“, da ja rovarim protiv Sokola, nego je protiv istina da sam uvijek bio najoduševljeniji pohornik Sokola i svete sokolske ideje, a nepomirljivi protivnik onih, koji izrabljivaju Sokol u svoje lične svrhe.

Nije istina, da su prostorije opć. aprovizacije dosudjene zakonitim putem Sokolu, nego je protiv istina da su protuzakonito silom olete općini, što će se dokazati na sudu.

Nije istina, da sam ja prijatelj Italijana, nego je naprotiv istina da sam se borio kroz cijeli svoj život proti njima i da sam prigodom italijanske okupacije najžešće istupio kao član „Narodnoga Vijeća“ protiv italijanskih oficira i da sam radje pošao u progonstvo nego da se primim ponudjene mi časti opć. načelnika.

Nije istina, da ja prkosim cijelom gradjanstvu, a na štetu općine i državnih interesa, nego je naprotiv istina da se je uzamata manjina ralskih općinara urotila protiv općine i zakonitih interesa ogromne većine općinara.

Rab. dne 27. marta 1922.
I. T. Galzinja, s. r.

Prodaje se brod na motor — dug 21 noge — 7 tona, i jedan „kuter“ na motor bez jedara. Obraliti se:

Toma Sekso — Šibenik.

Sve se pismene ponude šalju na upravu lista „RASKOVANI“.

Kr. ovlaštena prodaja baruta, eksploziva, oružja i municije.
t. t.
Jakov Dulibić i drug Šibenik
časti se javiti cij. općinstvu grada i okolice, da imade na skladištu lagumskog i lovačkog baruta, te lovačkog oružja i municije.

SINGER
ŠIVAČIH STROJEVA ŠIVAČIH IGALA
NAKNAĐNIH DJELOVA
MAŠINSKOG ULJA
**PRODAJE UZ GOTOV NOVAC
I OBROČNU OTPLATU**
NA SVAKOJ JE MAŠINI NAZNACENA
CIJENA USTANOVLJENA ZA CIJELU
JUGOSLAVIJU
SKLADIŠTE — ŠIBENIK
GLAVNA ULICA
ZASTUPNIK
ANTE FRUŠA
22—26

MATE PRGIN - ŠIBENIK
Veliki izbor šešira domaćih
tvornica sagova i ruktovrine.

JOSIP DREZGA - ŠIBENIK
Brzjavii: DREZGA ŠIBENIK
Telefon inter. 38.
VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.
Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča, Sappuna, Gradjevnoq materijala, Našte, Benzina, Mašinskog ulja.
Sve uz cijene konkurencije.
AUTOGARAGE.
Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim kulljama po moru, teretnim automobilima po suhu.
Export vina, ulja i rakije na veliko.
Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice Ilcera Ivana Jelića u Šibeniku.
8—52

VELIKI USPJEH **VELIKI USPJEH**
Kod kupnje, prodaje ili zakupa nekretnina
NOVO USTANOVLJENA
Reklamna i Posrednička Agencija „Uspjeh“
ŠIBENIK Gopodski trg 13.
Prima na prodaju, kupnju i zakup
Razne trgovine, Gostione, kavane, kuće, podkućnice, lokale, vinograde, posjede, velika imanje ladje i t. d.
Ponude izvršuje na opće zadovoljstvo
Za što veću ponudu preporuča se
Reklamna i posrednička Agencija „Uspjeh“
VELIKI USPJEH **VELIKI USPJEH**
3-6

Jedala, kaške, noževi, škare,
te čitavu nožarsku i lanterjsku robu razasli na veliko i na malo čudovito niskim cijenama veletrgovina i raznišije.
R. STERMECKI - CEL. br. 372, Slovenija.
Zahtjevajte cijenik sa kama šta nije po godu zamjeni se ili povrati novac.

— KNJIŽARA I PAPIRNICA —
FILIP BABIĆ
ŠIBENIK
Potpuno skladište knjiga na našem i stranih jezicima
Tvorničko skladište papira uz najjeftinije cijene
— Sav pribor za urede, općine i škole —
Skladište školskih knjiga. i Kr. Zemaljske Naklade u Zagrebu.
Prima predplate na **STRUČNE I PERIODIČNE ČASOPISE** svakog jezika i struke.
MUZIKALJE SVAKE VRSTI.
ZAHTEVAJTE CIJENIKE PAPIRA I POPIS KNJIGA — CIJENIK ZA UREDE.
23—52

GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK
Kafana prvog reda.
Svako večer gospojinski koncert.
Tačna poslužba. — Izvrstna kuhinja.
Cijene umjerene.

PAPIRNICA I KNJIŽARA
J. GRIMANI - ŠIBENIK
Papir, knjige, školski risači i pisaci predmeti. Ujlene i aquarel boje, crnila i tuša u svim bojama svjetske tvornice Gauthier Wagner. Muzikalije, slike, okviri i ostali luxus-predmeti. Vrpece i pribor za pisati stroj ciklostyjni papir i crnilo.

Juričev i Kešić - Bakar **Veletrgovina dalmat. vina**
— samo na veliko —
22—52